

Inspraak Weststellingwerf maandag 26 mei 2025

Voorzitter, geachte raadsleden,

De gemeenteraad van Weststellingwerf wordt gevraagd een besluit te nemen over een voorstel van het College om regels te stellen in relatie tot sierteelt.

Voorgesteld wordt om scenario 3c verder te onderzoeken en middels een voorbereidingsbesluit een voorschot te nemen op verankering in een omgevingsplan. Parallel zou gestreefd moeten worden naar convenant met siertelers.

Alvorens ik in ga op dit Raadsvoorstel is het relevant om een aantal vragen in uw midden te leggen.

De eerste vraag hierbij is er daadwerkelijk aanleiding en noodzaak om als gemeente aanvullend op wat landelijk geregeld wordt, regels te stellen.

Op de bijeenkomst van bezorgde omwonenden in Heerenveen dit voorjaar sprak toxicoloog Martin van den Berg. Een van de punten die hij benoemde was het begrip "risico". Als een stof wordt aangetroffen is dat niet per definitie een risico. Risico wordt bepaald door het gevaar van de betreffende stof en de mate van blootstelling aan de stof. Een belangrijke nuance in een wereld waarin we vrijwel alle denkbare stoffen kunnen aantonen in de kleinste hoeveelheden. Vergelijkbaar met een druppel in het IJsselmeer of een Amerikaan in de VS.

En dat zwangere vrouwen en kleine kinderen meer kwetsbaar zijn voor bepaalde stoffen is een feit en daar zal het toetsingskader van het CTGB rekening mee moeten houden. Als een stof veilig wordt bevonden dan neemt het CTGB van de betreffende veilige dosering standaard 1/100 om rekening te houden met verschillen tussen mensen.

Het CTGB is onze overheidsinstantie die moet toetsen of gewasbeschermingsmiddelen veilig te gebruiken zijn. Wij als burgers, maar zeker ook als gebruikers van dit spul moeten er op kunnen vertrouwen dat het CTGB haar werk goed doet.

Dan nog even over het voorzorgsbeginsel. Het voorzorgsbeginsel is HET uitgangspunt voor de EU verordeningen voor gewasbescherming en biociden. Als gemeente op grond van de Omgevingswet het voorzorgsbeginsel toepassen op het vastgestelde veilig gebruik, zou dan ook niet nodig moeten zijn. Is er dan 0 risico? Nee, dat is onmogelijk want dan hebben we geen leven.

De tweede vraag is of er regels gesteld kunnen worden?

Het antwoord hierop is, ja, maar in onze beleving gelden hierbij wel een aantal nadrukkelijke mitsen.

- De gemeente moet onderbouwen dat er specifiek in deze gemeente aanleiding is om eigen regels op generieke regels te stapelen. De onderbouwing gaat nu niet verder dan zorgen over mogelijke gezondheidsrisico's, de waterkwaliteit en de biodiversiteit. Dit is ons inziens te mager om ingrijpend beleid op te voeren.
- De gemeente moet onderbouwen dat de voorgestelde regels een effect zullen sorteren. Dus met andere woorden; de hiervoor genoemde zorgen weg gaan nemen.

- De regels moeten de uitkomst zijn van een belangenafweging waarbij ook gekeken wordt naar de impact van voorgestane regels op de agrarische sector. In de onderliggende stukken ontbreekt op dit moment informatie hierover.

Verder is relevant dat , zoals ook uit de juridische adviezen blijkt, bestaand gebruik moet worden gerespecteerd.

En is duidelijk dat de financiële consequenties van een verbod op iets dat in vigerende regels toegestaan is, voor rekening van de gemeente zijn.

Kijkend naar het Raadsvoorstel ;

1. Missen wij een noodzakelijke zorgvuldige belangenafweging met een wetenschappelijk houdbare onderbouwing.
2. Willen wij benadrukken dat een voorbereidingsbesluit geen inbreuk mag veroorzaken op bestaand gebruik.
3. Is van belang dat de gemeente zich realiseert dat regels ook een omgekeerde werking zullen hebben. Met als gevolg dat ontwikkeling van nieuwe gevoelige functies in de buurt van landbouwpercelen niet mogelijk is.
4. Is duidelijk dat in het voorstel een impactanalyse op landbouw ontbreekt. Deze is zeker in relatie tot de belangenafweging relevant.

Tot slot valt op dat in het Raadsvoorstel gesproken wordt over een convenant dat parallel aan het stellen van regels zou moeten werken. Het is jammer dat de gemeente dit nodig acht. Het zou de moeite waard zijn om nogmaals te verkennen of met een convenant niet een meer gedragen aanpak van de situatie georganiseerd kan worden.

Wij vertrouwen erop dat u beleid baseert op feiten en wetenschappelijke onderbouwing.

Uw gemeente zou ook de uitkomsten van het OBO II onderzoek en van het onderzoek van de WUR en het RIVM naar een wetenschappelijk onderbouwde afstand kunnen afwachten.

Om tegemoet te komen aan de zorgen van burgers, kunnen we gezamenlijk aan een convenant werken voor specifieke locaties.